

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro

Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE NR. 6694 / 19.FEB. 2026

RĂSPUNS COLECTIV

privind petițiile având ca obiect dispozițiile legale prin care au fost eliminate pentru persoanele cu handicap facilitățile fiscale referitoare la impozitul pe clădirea de domiciliu și terenul aferent, precum și pe mijlocul de transport personal

În exercitarea atribuțiilor sale constituționale și legale, Avocatului Poporului i s-a solicitat de către persoane cu handicap sesizarea Curții Constituționale în privința **neconstituționalității dispozițiilor legale prin care au fost eliminate pentru acestea scutirile fiscale referitoare la impozitul pe clădirea de domiciliu și terenul aferent, precum și pe mijlocul de transport personal, raportate la art. 1 alin. (5), art. 16, art. 47 și art. 50 din Constituție.**

În esență, autorii petițiilor susțineau că: prin noile reglementări fiscale aplicabile din anul 2026, facilitățile fiscale pentru persoanele cu dizabilități referitoare la impozitul pe clădire, teren și autoturism au fost eliminate, instituindu-se o sarcină fiscală directă asupra unei categorii vulnerabile, cu un impact financiar disproporționat, fără măsuri compensatorii; impunerea impozitelor menționate anulează caracterul special al protecției, transformând o măsură de sprijin într-o povară fiscală; egalitatea nu presupune tratament identic, ci tratament diferențiat justificat pentru persoanele aflate în situații obiectiv diferite, astfel că aplicarea aceleiași obligații fiscale persoanelor cu handicap constituie egalitate formală, nu egalitate reală; impozitarea locuinței de domiciliu, terenului aferent și mijlocului de transport personal afectează securitatea locativă, capacitatea de subzistență, autonomia personală, or statul are obligația de a nu adopta măsuri care deteriorează nivelul de trai al categoriilor protejate; facilitățile fiscale au fost acordate constant, iar eliminarea lor bruscă afectează încrederea legitimă; facilitățile fiscale pentru persoanele cu handicap nu au constituit un privilegiu, ci o măsură de compensare a costurilor suplimentare generate de dizabilitate și de limitările lor sociale și profesionale; consecințele concrete ale eliminării facilităților fiscale vor fi reducerea veniturilor disponibile pentru medicamente, tratamente, dispozitive asistive și servicii de îngrijire, limitarea mobilității, în condițiile în care autoturismul este adesea singurul mijloc practic de deplasare pentru persoanele cu handicap grav sau pentru familiile lor, expunerea la penalități și posibile executări silite, cu efect direct asupra stării de bine psihice și materiale.

Din examinarea petițiilor formulate am constatat că acestea vizau în fapt soluția legislativă cuprinsă în **art. XII pct. 23, pct. 35 și pct. 40 din Legea nr. 239/2025 privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative**, prin care au fost modificate dispozițiile art. 456 alin. (1), art. 464 alin. (1) și art. 469 alin. (1) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 688 din 10 septembrie 2015, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că acestea nu mai reglementează facilitățile fiscale anterioare stabilite pentru persoanele cu handicap privind impozitul pe clădirea de domiciliu și teren aferent acesteia, precum și pe mijlocul de transport aflat în proprietate.

Sub acest aspect, am precizat că **Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative (L213/2025; PL-x nr. 246/2025) a făcut obiectul controlului de constituționalitate, astfel că prin Decizia nr. 481/2025, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative, în ansamblul său, precum și dispozițiile art. XII pct. 16-51 sunt constituționale, reținând următoarele:**

”183. Curtea constată că susținerile referitoare la art. XII pct. 22-49 din lege sunt neîntemeiate. Astfel, în ceea ce privește critica potrivit căreia majorările drastice ale impozitelor (pentru clădiri, terenuri și mijloace de transport) încalcă principiul așezării juste a sarcinilor fiscale, afectează capacitatea contributivă a cetățenilor și echitatea sistemului fiscal, Curtea reține că **intervenția legislativă în sensul creșterii valorilor impozitelor și taxelor prevăzute de Codul fiscal, inclusiv cu luarea în considerare a valorii rezultate din indexarea cu rata inflației, vizează opțiunea legiuitorului, impozitarea și taxarea fiind în marja sa de apreciere**. În acest sens a statuat Curtea Constituțională în jurisprudența sa, precitată la paragrafele 130, 137, 142, 144, 146 și 152 ale prezentei decizii.

184. Totodată, Curtea reiterează considerentele de principiu, dezvoltate în jurisprudența sa (Decizia nr. 900 din 15 decembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 22 decembrie 2020, paragraful 93 și următoarele), potrivit cărora ***dreptul statului de a încasa taxe și impozite, rezultat implicit din dispozițiile art. 56 alin. (1) din Constituție, care consacră obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice prin plata impozitelor și a taxelor, este unul dintre drepturile care țin de esența statului, asigurându-i existența și funcționalitatea***. Fiind în strânsă legătură cu ființa statului, fără exercitarea acestui drept statul nu își poate îndeplini funcțiile și obligațiile asumate constituțional față de cetățenii săi. Cu alte cuvinte, prelevarea de taxe și impozite reprezintă un element esențial al suveranității statului, constituind premisa îndeplinirii rolului său fundamental: organizarea societății și satisfacerea interesului public, general, prin suportarea acelor costuri și cheltuieli care excedează intereselor individuale. Legitimitatea sistemului fiscal național este întemeiată pe trei principii constituționale: principiul contributivității, prevăzut de art. 56 alin. (1), care presupune obligația cetățenilor de a contribui la cheltuielile publice, principiul legalității, consacrat de art. 139 alin. (1), care implică obligația statului de a stabili impozitele, taxele și orice alte venituri ale bugetului de stat și ale bugetului asigurărilor sociale de stat numai prin lege, și principiul justei așezări a sarcinilor fiscale, prevăzut de art. 56 alin. (2). Acest din urmă principiu este transpus în Codul fiscal care, la art. 3 lit. a) și c), consacră, printre principiile fiscalității și ale dreptului fiscal, neutralitatea măsurilor fiscale în raport cu diferitele categorii de investitori și capitaluri, cu forma de proprietate, asigurând prin nivelul impunerii condiții egale investitorilor, capitalului român și străin, respectiv justețea impunerii sau echitatea fiscală, care asigură ca sarcina fiscală a fiecărui contribuabil să fie stabilită pe baza puterii contributive, respectiv în funcție de mărimea veniturilor sau de proprietățile acestuia. ***Egalitatea în fața legii fiscale are la bază universalitatea participării la sarcini fiscale, care este un principiu specific al politicii fiscale. Potrivit dispozițiilor art. 56 alin. (1) din Constituție, toți cetățenii sunt obligați să contribuie la cheltuielile publice. Această obligație implică ideea de egalitate în fața legii fiscale, fără niciun privilegiu sau***

discriminare. Din reglementările constituționale rezultă că "stabilirea impozitelor și taxelor datorate bugetului de stat intră în competența exclusivă a legiuitorului, acesta având dreptul exclusiv de a stabili cuantumul impozitelor și taxelor și de a opta pentru acordarea unor exceptări sau scutiri de la aceste obligații în favoarea anumitor categorii de contribuabili și în anumite perioade de timp, în funcție de situațiile conjuncturale, dar, evident, și în raport cu situația economico-financiară a țării în perioadele respective" (Decizia nr. 430 din 3 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 9 iulie 2012). De asemenea, în Decizia nr. 92 din 25 februarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 din 4 iunie 2020, instanța de control constituțional a reținut că, potrivit jurisprudenței instanței de la Strasbourg, "un stat contractant, mai ales atunci când elaborează și pune în practică o politică în materie fiscală, se bucură de o marjă largă de apreciere, cu condiția existenței unui just echilibru între cerințele interesului general și imperativele apărării drepturilor fundamentale ale omului (a se vedea Hotărârea din 23 februarie 2006, pronunțată în Cauza Stere și alții împotriva României, paragraful 50).

(...)

187. Cât privește invocarea dispozițiilor art. 44 din Constituție, Curtea reiterează jurisprudența sa, potrivit căreia prin instituirea unor taxe și impozite nu are loc o încălcare a dreptului de proprietate sau a normelor privind nivelul de trai decent al cetățenilor, ci legiuitorul este îndrituit să instituie un ansamblu de măsuri prin care să asigure protejarea intereselor financiare ale statului, precum și calitatea vieții cetățenilor, fiind de natură a da eficiență concretă altor dispoziții din Constituție (Decizia nr. 410 din 18 iunie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1124 din 23 noiembrie 2020)."

Totodată, prin Decizia nr. 739/2025, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată obiecția de neconstituționalitate și a constatat că Legea privind stabilirea unor măsuri de redresare și eficientizare a resurselor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative este constituțională în raport cu criticile formulate.

În contextul expus, având în vedere că potrivit art. 147 alin. (4) din Constituție "Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.", nu s-a impus un demers al Avocatului Poporului la Curtea Constituțională în sensul solicitat de autorii petițiilor.

*

Având în vedere cele statuate de Curtea Constituțională în sensul că stabilirea, majorarea sau eliminarea impozitelor și a facilităților fiscale ține de opțiunea exclusivă a legiuitorului, precum și faptul că Avocatul Poporului nu are inițiativă legislativă, **prin adresele nr. 3222 din 29 ianuarie 2026, Avocatul Poporului s-a adresat Comisiilor de specialitate ale Parlamentului (Senat: Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități, Comisa juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări și Comisia pentru muncă, familie și protecție socială; Camera Deputaților: Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale, Comisia juridică, de disciplină și imunități și Comisia pentru muncă și protecție socială), solicitând acestora analizarea oportunității inițierii unei propuneri legislative având ca obiect de reglementare acordarea de scutiri sau reduceri de impozit pe clădirea de domiciliu și terenul aferent, precum și pe mijlocul de transport personal pentru persoanele cu dizabilități.**

Renate Weber

Avocatul Poporului

Avizat: Șef Serviciu contencios, Mirea Ecaterina

Avizat: Șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii, Emma Turtoi

Întocmit, Consilier Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii, Magda Ștefănescu

